

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

DOM
2017-06-12
Stockholm

Mål nr
P 9404-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-10-12 i mål nr P 1364-16,
se bilaga A

KLAGANDE

ML

MOTPARTER

1. Samhällsbyggnadsnämnden i Gävle kommun

2. JF

3. IF

SAKEN

Bygglov på XX i Gävle kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1344404

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

ML har yrkat att det beviljade bygglovet upphävs.

Samhällsbyggnadsnämnden i Gävle kommun (nämnden) har yrkat att överklagandet ska avslås.

Jan och **IF** har delgetts svarsföreläggande men inte yttrat sig.

UTVECKLANDE AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

ML har anfört i huvudsak samma omständigheter som i underinstanserna och tillagt följande. Bygglovet baseras på en felaktig markutredning och tar inte hänsyn till översvämningsrisken. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har gett ut en uppdaterad översvämningskartering över området. De beslutande instanserna har inte gjort en fysisk kontroll på platsen, som annars skulle visa att vattnet i dikena på fastigheten rinner åt motsatt håll mot vad som visas i markutredningen. Utredningen grundas vidare på värden från augusti månad då det är lågt vatten i ån. Tomtgränsen mellan hennes fastighet och fastigheten där bygglov getts stämmer inte. I ansökan anges inte heller tänkt placering för avloppsanläggningen. Mängden vatten i ån styr grundvattnet i de låglänta markerna. Den förlängda Lingvallsvägen fungerar som stopp för åvattnet varför det blir stora sjöar på sina håll under snösmältningstider. Området har utsatts för tre rejäla översvämningsar 1966, 1977 och 2006. Vidare har en stor del av skogen på den angränsande stamfastigheten i söder tagits ner. Skogen tar inte längre upp vatten ur marken vilket har fått till följd att våtmarkerna nedanför hennes fastighet har brett ut sig. Det tänkta huset är för tungt för den vattensjuka marken och innebär att en stor mängd vattenmassa trängs undan och spiller över. De tidigare byggnaderna som uppförts på fastigheten har sjunkit och fått vinschas upp och stadgas. En stenkista kommer inte att kunna lösa problemen. Bygglovet bör undanröjas då hennes fastighet i annat fall kommer att lida skada. Platsen omfattas av strandskydd och den aktuella tomten är inte ianspråktagen.

Samhällsbyggnadsnämnden i Gävle kommun har anfört följande. Fastigheten avstyckades 2008. Det saknas skäl att ifrågasätta det geotekniska utlåtandet. Det beräknade 100-årsflödet från de nya översvänningskarteringarna bedöms inte utgöra hinder för att bebygga fastigheten.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

ML har anfört att det aktuella bygglovets ska upphävas då platsen är olämplig för bebyggelse bl.a. på grund av markförhållandena på platsen.

Bebyggelse och byggnadsverk ska enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900) lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. jord-, berg- och vattenförhållandena, möjligheterna att ordna avlopp samt risken för översvämning.

Av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps rapport nr 30, Översvänningskartering utmed Testeboån, 2015-05-11 och det kartmaterial med redovisat 100-årsflöde som nämnden gett in, framgår att hela fastigheten XX ligger inom område som översvämmas vid högsta beräknade flöde i Testeboån. Den sydvästra kanten av fastigheten riskerar därutöver att drabbas vid så kallade 100-årsflöden. I rapporten anges att resultaten bör användas översiktligt och de beräknade vattennivåerna användas med en marginal om minst 0,5 meter. Risken för över- svämning vid 100-årsflöden omfattar därför möjligen ett något större område av fastig-heten än vad som framgår av rapporten. Av den till ansökan bifogade situationsplanen framgår dock att höjdskillnaderna på fastigheten är sådana att platsen för de aktuella byggnaderna inte heller med beaktande av felmarginalen kommer att hamna inom riskområdet för 100-årsflöden. Frågan om den aktuella platsen är lämplig för be-byggelse trots risken för översvämning vid högsta flöde är enligt Mark- och miljö-överdomstolen en sådan bedömningsfråga som ligger inom det handlingsutrymme som bestämmelsen ger kommunen (jfr Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål P 1666-13). Det finns därför inte skäl att häva bygglovsbeslutet på den grunden.

Bebyggelse får inte heller lokaliseras på platser som är olämpliga utifrån möjligheterna att ordna avlopp. Utredningen i målet tyder visserligen på att mark- och grundvatten-

förhållandena på platsen är komplicerade och kräver en omsorgsfull dimensionering av den tänkta avloppsanläggningen. Att förhållandena skulle hindra en ändamålsenlig hantering av avlopp har dock inte framkommit. Inte heller vad gäller lämplighet utifrån möjligheterna att anordna avlopp har nämnden därför gått utanför det handlingsutrymme bestämmelsen medger. Det saknas således skäl att upphäva det beviljade lovet även på den grunden.

ML övriga invändningar föranleder, på de skäl som anges av länsstyrelsen, inte någon annan bedömning. Hennes överklagande ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Eywor Helmenius, referent, tekniska råden Dag Ygland och Mats Kager samt tf. hovrättsassessorn Elin Samuelsson.

Föredragande har varit Helen Agah.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-10-12
meddelad i
Östersund

Mål nr P 1364-16

KLAGANDE
ML

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut 2016-05-02 i ärende nr 403-1757-16,
se **bilaga 1**

SAKEN

Bygglov och rivningslov på XX i Gävle kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 256275

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden i Gävle kommun, nedan kallad nämnden, beviljade genom beslut den 3 februari 2016 ansökan om bygglov för nybyggnad av enbostadshus och garage samt rivning av befintliga byggnader på fastigheten XX, Gävle kommun. Länsstyrelsen avslog ML överklagande av beslutet.

YRKANDEN M.M.

ML har yrkat avslag för begärt bygglov. Hon har till stöd för överklagandet anfört i huvudsak följande. Undertecknad måste än en gång överklaga Länsstyrelsens beslut eftersom det fortfarande grundar sig på alltför många faktafel. Samma fel som förelåg 2011. Ingen har kollat upp förhållandena. Inget har hänt mer än att ännu en typ av dike, kallat dikesanvisning, har grävts på vår sida av vägen nedåt från vårt grindhål. Det diket fyller ingen som helst funktion. Det ligger under vägbanan men över vår marknivå. Vattenmängderna i norra, västra och sydvästra gränserna är på flera ställen meterbreda. Just nu har granntomten jättegropar fyllda med vatten söder om stugan efter två och en halv dags regnande och ca åtta meter av vatten i ytan in på tomten från vårt håll. Så länge vägen ligger högre än blötområdet mellan våra fastigheter YY och XX och vi har det verkligt stora blötområdet söder om oss är det inte mycket vi kan göra. Vi behöver inte vistas så mycket i det låglänta området när det är så här, det kippas i gräsmattan när vi går ner till Lillstugan. Jag är rädd för att man inte vill ha det så om man är permanentboende och måste passera området för att komma ut eller in. Den "grundliga expertutredningen" är behäftad med många felaktigheter. Höjdangivelserna, groparna och avståndet till ån. Från vår tomtgräns är det ca 120 m, från deras bör det då vara ca 70 m. Enligt expertutlåtandet sägs 110 m. Grundvattennivån sägs ligga 2 m under markytan, den nivån är helt beroende av vattenståndet i ån, sällan 2 m. Ett annat mycket allvarligt fel handlar om det nya diket väster om tomten XX. Det sägs i utredningen att det avvattnas till stora diket längs Lingvallsvägen. Det är alldeles fel, tanken var väl att det skulle vara så, men när det västra diket kom till var det för att man ändå iakttog viss hänsyn till ån, vattnet får ju inte ledas ut till ån, förbud att avvattna diken i ån. Arbetena med dikesgrävningen längs vägrenen gjordes ju av

lite andra orsaker än behov av avvattning längs Lingvallsvägen, diket slutar vid fastigheten längst ner efter vägen. Samtidigt grävdes diket på motsatta sidan av vägen. Det slutar i det som blir den stora blötan som uppkommer på grund av översvämning i stort sett varje vår och vissa höstar. Båda dikena fylls då på med vatten från ån. För att minska den risken vid en stor översvämning lades en trumma ner mellan dikena i höjd med första hästhagens östra gräns och tvärdiket som går ner till nästa stamfastighet grävdes. Största blötområdet är där. Hästhagen mittemot XX är under vatten nu 2016. Bygglovsansökan handlade förra gången om bygglov för nytt hus på fastigheten (ersättningsbyggnad), vilket var fel, påpekat av mig, borttaget nu. Byggnad ca 139 m²+ garage nästan 65-70 m² skall ersätta en barack, ditförd på lastbilsflak, väger ingenting i jämförelse med garaget och ett gammalt fritidshus på stadig, uppbyggd sockel, hade stått där länge när vår tomt togs i bruk, står fortfarande kvar. Ett gammalt uthus kastades ut, utanför tomtgränsen av arrendatorn på -90 talet. Sammanlagd yta för dessa "hus" är mindre än 35 kvm. Hela detta område var tänkt för fritidshusbebyggelse i den ursprungliga planen för området. Lingvallsvägen skulle gå runt en allmänning där man också skulle göra lekplats. Det blev inte så eftersom tomterna närmast ån inte gick att få bygglov på, på grund av vattensjuk mark och återkommande förhöjt vattenstånd. På den tiden var det ändå väl dikat i området, man kunde ta sig fram nästan överallt. Nu när jag ännu en gång påvisat sig att vattnet gör sig mer påträngande för min fastighet och även för den sökandes kan jag inte annat än som undertecknad yrka på att det tas hänsyn till rådande förhållanden, att min fastighet inte utsätts för mer påverkan av vatten och att den nya fastigheten XX får fortsätta vara till för ett mindre fritidshus. Därför yrkas avslag för begärt bygglov.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning. Även med beaktande av vad ML anfört i mark- och miljödomstolen saknas skäl att upphäva bygglovet. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (DV 427)

Överklagande senast den 2 november 2016. Prövningstillstånd krävs.

På Mark- och miljödomstolens vägnar

Ingvar Hellentin

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ingvar Hellentin och tekniska rådet Nils Persson.